



**Konkurs Geograficzny**  
**dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego**  
**w roku szkolnym 2022/2023**

**Etap wojewódzki**

**Drogi Uczniu!**

**Gratulujemy Ci wyników osiągniętych na etapie rejonowym.**

Przed przystąpieniem do pracy z testem **wpisz i zakoduj swoje dane na karcie odpowiedzi do zadań zamkniętych, a także wpisz swój kod na karcie odpowiedzi do zadań otwartych**, zgodnie z poleceniem komisji konkursowej.

Za chwilę będziesz rozwiązywać test, który składa się z **35 zadań**. Punktacja za każde zadanie jest podana przy jego numerze.

**Zadania 1-15 to zadania zamknięte.** Każde zawiera **cztery odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz wyłącznie na załączonej **karcie odpowiedzi do zadań zamkniętych**. W przypadku pomyłki błędną odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.

**Zadania 16-35 to zadania otwarte lub zamknięte.** Odpowiedzi na nie udzielaj wyłącznie na **karcie odpowiedzi do zadań otwartych**.

Pracuj spokojnie i uważnie. W czasie rozwiązywania zadań możesz używać linijki i prostego kalkulatora. Na karcie odpowiedzi nie używaj ołówka, gumki ani korektora. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.

Na rozwiązanie zadań masz **120 minut**.

**Powodzenia!**

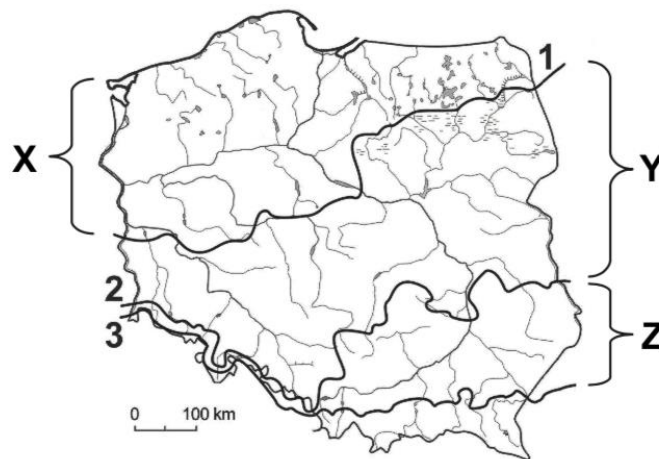
**Zadanie 1.** (0-1 pkt)

Podkreśl nazwę mapy przedstawiającej niewielki fragment terenu.

- A. Mapa przeglądowa.
- B. Mapa ogólnogeograficzna.
- C. Mapa tematyczna.
- D. Mapa topograficzna.

**Zadanie 2.** (0-1 pkt)

Na mapie numerami od 1 do 3 oznaczono zasięgi wybranych zlodowaceń plejstocénskich, a literami X, Y, Z wskazano wyznaczone tymi liniami trzy obszary w Polsce, z których każdy był objęty przynajmniej jednym ze zlodowaceń.



Zaznacz cechę obszaru oznaczonego na mapie literą Y, odróżniającą go od obszaru oznaczonego literą X.

- A. Mniejsza jeziorność.
- B. Występowanie pradolin.
- C. Większe deniwelacje polodowcowych form terenu.
- D. Większa różnorodność form rzeźby polodowcowej.

**Zadanie 3.** (0-1 pkt)

Robert Falcon Scott – brytyjski wojskowy, oficer Royal Navy stracił życie w czasie ekspedycji Terra Nova, która miała na celu dotarcie do:

- A. źródeł Amazonki.
- B. bieguna północnego.
- C. gór Bismarcka w Papui Nowej Gwinei.
- D. bieguna południowego.

**Zadanie 4.** (0-1 pkt)

Przyczyną występowania piętrowości roślinnej jest:

- A. spadek temperatury wraz z wysokością.
- B. wzrost wilgotności wraz z przemieszczaniem się na południe.
- C. wzrost temperatury powietrza wraz z wysokością.
- D. spadek sumy opadów wraz z przemieszczaniem się na północ.

**Zadanie 5.** (0-1 pkt)

Wskaż ilustrację, która przedstawia step.

**A.**



**B.**



**C.**



**D.**

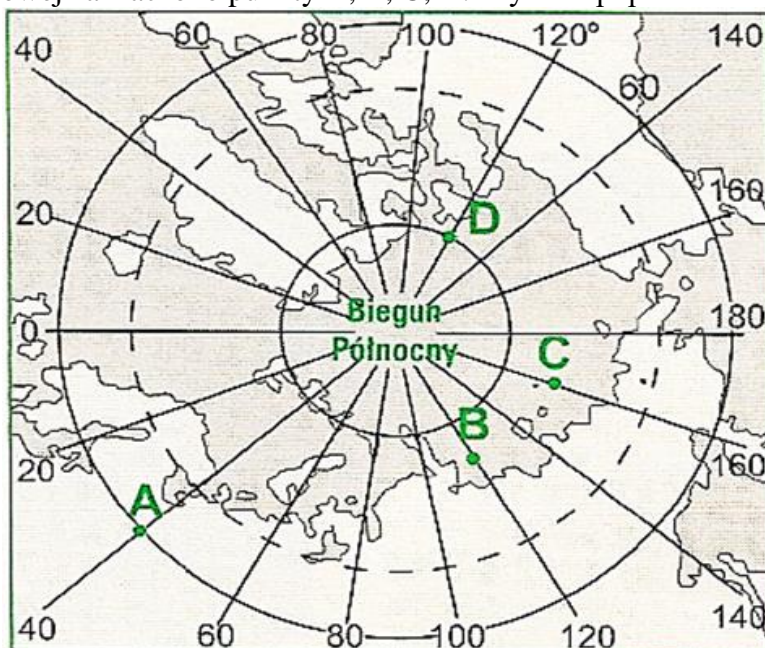
**Zadanie 6.** (0-1 pkt)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania. *Słońce góruje, gdy:*

- A. w swej widomej wędrówce po sferze niebieskiej w ciągu doby osiągnie najniższą wysokość nad horyzontem.
- B. w swej widomej wędrówce po sferze niebieskiej w ciągu doby osiągnie najwyższą wysokość nad horyzontem.
- C. cienie obiektów na Ziemi są najdłuższe.
- D. pojawia się nad horyzontem.

**Załącznik do zadań 7, 8, 9.**

Na mapie konturowej zaznaczono punkty A, B, C, D. Wybierz poprawne dokończenia zdań.



PWN, Warszawa 2013

**Zadanie 7.** (0-1 pkt)

Współrzędne geograficzne punktu A wynoszą:

- A. 60°N, 40°W.
- B. 60°S, 40°E.
- C. 60°S, 40°W.
- D. 60°N, 40°E.

**Zadanie 8.** (0-1 pkt)

Poruszając się z bieguna północnego do punktu D, kierujemy się na:

- A. południowy zachód.
- B. południowy wschód.
- C. północ.
- D. południe.

**Zadanie 9.** (0-1 pkt)

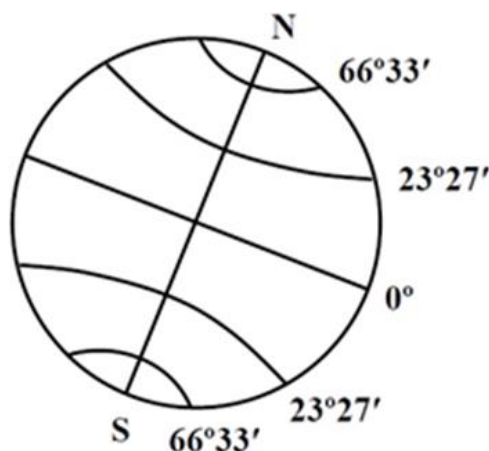
Poruszając się najkrótszą drogą z punktu B do punktu C, kierujemy się na:

- A. wschód.
- B. północny wschód.
- C. północny zachód.
- D. północ.

**Zadanie 10.** (0-1 pkt)

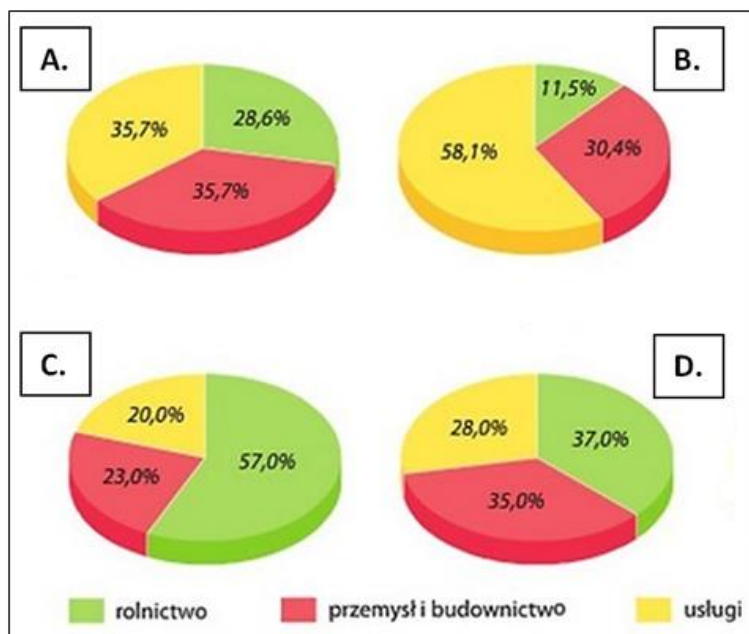
Na południe od pewnego równoleżnika na Ziemi, Słońce codziennie wchodzi i zachodzi. Na północ od tego samego równoleżnika występuje zjawisko dni i nocy polarnych. Ten opis dotyczy równoleżnika:

- A.  $66^{\circ}33'N$ .
- B.  $66^{\circ}33'S$ .
- C.  $23^{\circ}27'N$ .
- D.  $23^{\circ}27'S$ .



**Zadanie 11.** (0-1 pkt)

Diagramy ilustrują zmiany struktury zatrudnienia ludności Polski po II wojnie światowej (1950r., 1970r., 1989r., 2015r.). Który z diagramów przedstawia strukturę zatrudnienia w roku 2015?



<https://images.app.goo.gl/ZYiZepf1dUbEaD8>



### Zadanie 12. (0-1 pkt)

Poniższe opisy dotyczą państw w Europie odwiedzanych licznie przez turystów.

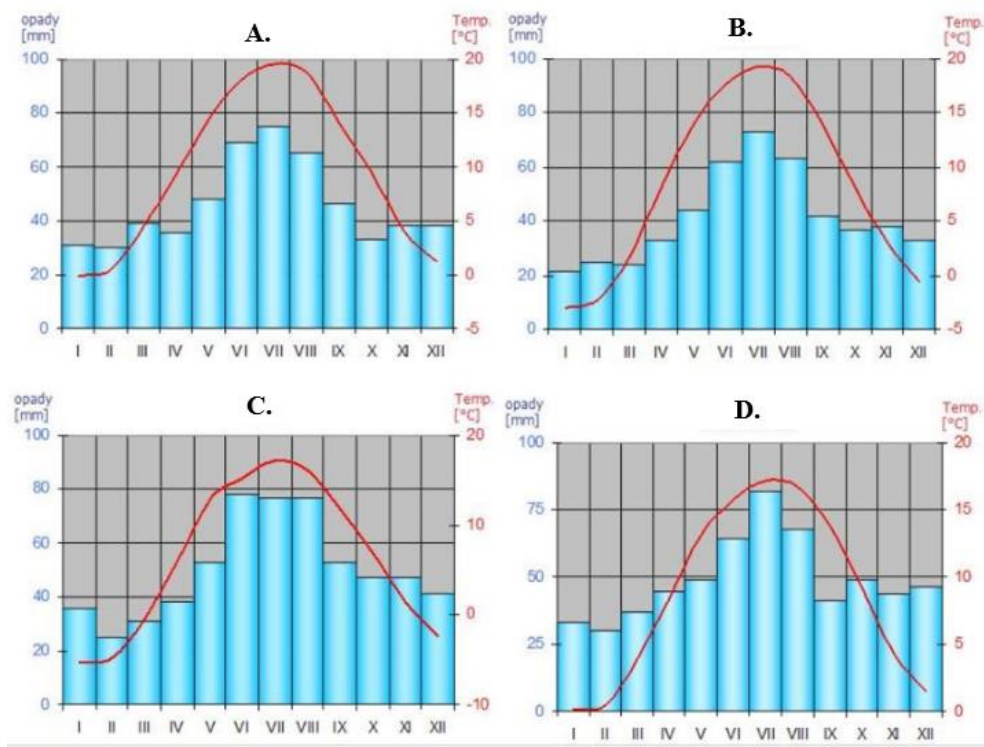
1. Państwo z wybrzeżem dalmatyńskim – pełnym zatok i wysp zachęcających do żeglugi. Atrakcją turystyczną są też jaskinie i inne formy rzeźby krasowej. Rozwój turystyki był zakłócony przez działania wojenne.
2. Państwo o bardzo dużej liczbie turystów. Przyciąga ich zróżnicowanie warunków naturalnych: wysokie góry, słoneczne plaże, strome klify, wygasłe wulkany. Turyści chętnie zwiedzają pełną zabytków stolicę kraju oraz pobliską siedzibę dawnych władców – Wersal.
3. Górzysty kraj położony nad Morzem Śródziemnym, o bardzo długiej linii brzegowej, pełen zabytków cywilizacji starożytnej. Atrakcją turystyczną jest także najwyższy czynny wulkan Europy.

Opisane kolejno państwa to:

- A. 1. Słowenia, 2. Hiszpania, 3. Grecja.
- B. 1. Słowacja, 2. Francja, 3. Grecja.
- C. 1. Chorwacja, 2. Francja, 3. Hiszpania.
- D. 1. Chorwacja, 2. Francja, 3. Włochy.

### Zadanie 13. (0-1 pkt)

Na podstawie przebiegu średnich miesięcznych wartości temperatury powietrza i opadów w ciągu roku rozpoznaj, który z klimatogramów przedstawia warunki klimatyczne Świnoujścia?

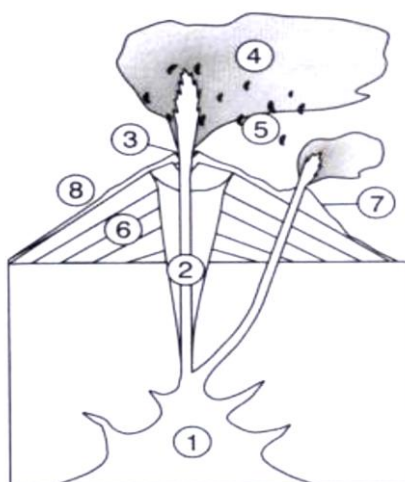


Klimatogramy wybranych miast w Polsce: – [https://www.wikiwand.com/pl/Geografia\\_Polski](https://www.wikiwand.com/pl/Geografia_Polski)

**Zadanie 14.** (0-1 pkt)

Rysunek przedstawia przekrój wulkanu w trakcie wybuchu. Rozpoznaj na rysunku elementy budowy wulkanu oznaczone numerami. Wskaż odpowiedź, która zawiera prawidłowe przypisanie elementów do podanych numerów.

- |                           |                        |                          |
|---------------------------|------------------------|--------------------------|
| A. 1 – ognisko magmowe,   | 2 – komin wulkaniczny, | 3 – krater.              |
| B. 1 – bomby wulkaniczne, | 2 – ognisko magmowe,   | 3 – krater.              |
| C. 1 – ognisko magmowe,   | 3 – krater,            | 6 – stożek pasożytniczy. |
| D. 1 – ognisko magmowe,   | 2 – krater,            | 6 – pokrywy lawy         |



**Zadanie 15.** (0-1 pkt)

Założenie dawnego klasztoru cystersów, późniejszej letniej rezydencji książąt pomorskich i domeny państwowej zostało uznane za Pomnik Historii rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 lipca 2014 roku.

Ten zespół, będący najstarszym opactwem cysterskim na Pomorzu znajduje się w:

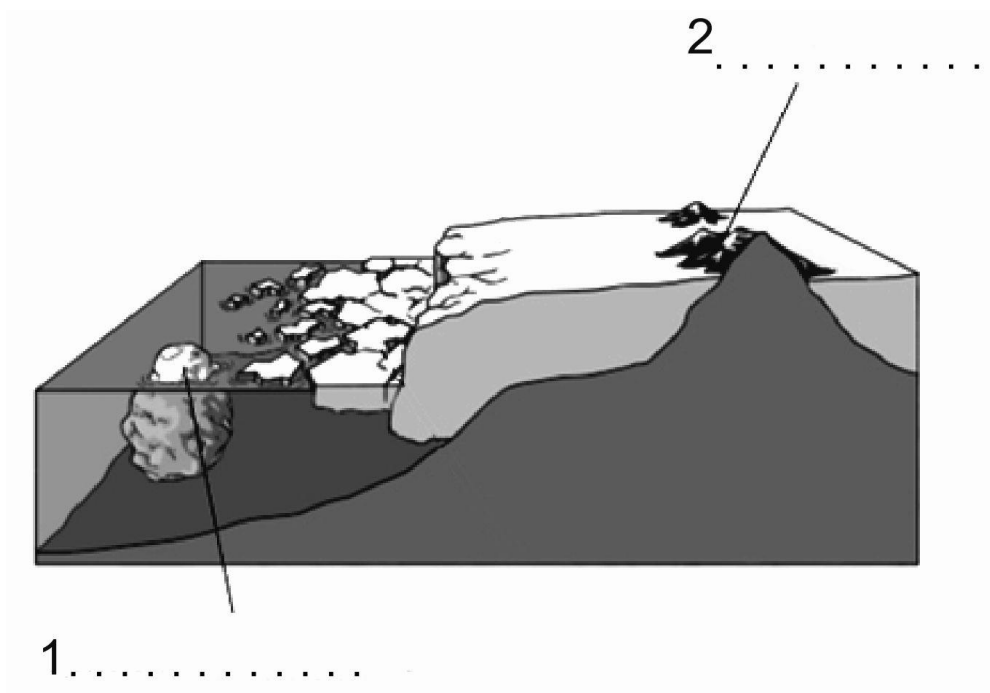
- A. Kamieniu Pomorskim.
- B. Szczecinie.
- C. Bierzwniku.
- D. Kołbaczu.



**Zadanie 16.** (0 – 2 pkt.)

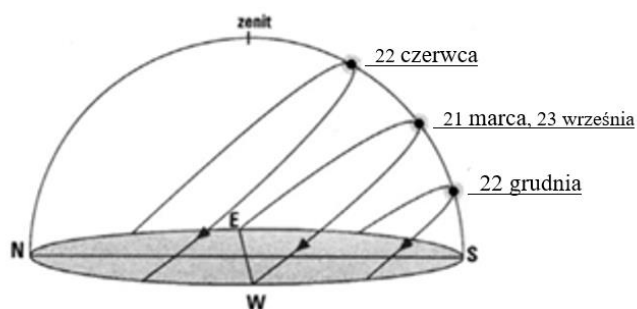
Na ilustracji zaznaczono dwa obiekty. Przyporządkuj do nich terminy, wybierając z niżej podanych.

*nunatak, lodowiec szelfowy, pak lodowy, góra lodowa*



**Zadanie 17.** (0-2 pkt.)

Rysunek przedstawia widomą wędrówkę Słońca w dniach równonocy i przesilen nad horyzontem obserwatora, znajdującego się w umiarkowanych szerokościach geograficznych.



Wymień dwie konsekwencje ruchu obiegowego Ziemi na szerokości geograficznej, na której znajduje się obserwator.

1) .....

2) .....



**Zadanie 18.** (0-2 pkt.)

Wybierasz się latem na wycieczkę samolotem do Grecji. Zamieszkas w miejscowości Rodos ( $36^{\circ}29'N$ ,  $28^{\circ}13'E$ ). Samolot startuje z lotniska w Warszawie ( $52^{\circ}15'N$ ,  $21^{\circ}00'E$ ) o godzinie 13:20 czasu urzędowego, a lot trwa 2 godziny i 30 minut. W Grecji, w okresie lata, obowiązuje czas urzędowy równy czasowi uniwersalnemu plus 3 godziny (UT+3). Oblicz godzinę, o której według czasu urzędowego Grecji samolot wyląduje w Rodos.

.....

.....

.....

.....

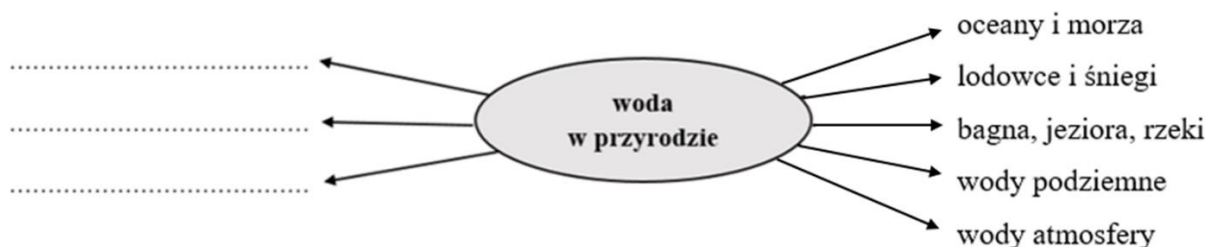
.....

.....

.....

**Zadanie 19.** (0-2 pkt.)

Woda jest powszechnie spotykanym składnikiem w atmosferze. Występuje ona w trzech stanach skupienia. Uzupełnij poniższy rysunek wpisując znane tobie stany występowania wody w przyrodzie.



**Zadanie 20.** (0-2 pkt.)

Oblicz współrzędne geograficzne miejsca X położonego na półkuli północnej, w którym 21 marca górowanie Słońca następuje o 8 minut wcześniej niż w Tarnowie ( $50^{\circ}N$ ,  $21^{\circ}E$ ), a wysokość Słońca w momencie górowania jest o  $3^{\circ}$  niższa niż w Tarnowie. Zapisz obliczenia.

.....

.....

.....

.....

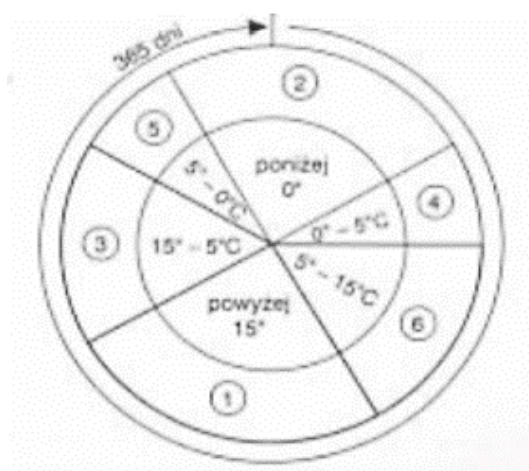
.....

.....

.....

**Zadanie 21.** (0-2 pkt.)

Schemat przedstawia termiczne pory roku w Polsce.



Przyporządkuj poszczególnym wartościom temperatury nazwy pór roku:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

Wpisz numery tych pór roku, w których odbywa się wegetacja roślin: .....

**Zadanie 22.** (0-2 pkt)

Wybierz spośród podanych dwa pasma górskie, które są położone na obszarze fałdowań alpejskich i powstały w wyniku opisanych w tabeli ruchów płyt litosfery. Wpisz nazwy tych pasm górskich w odpowiednie komórki tabeli.

*Andy*

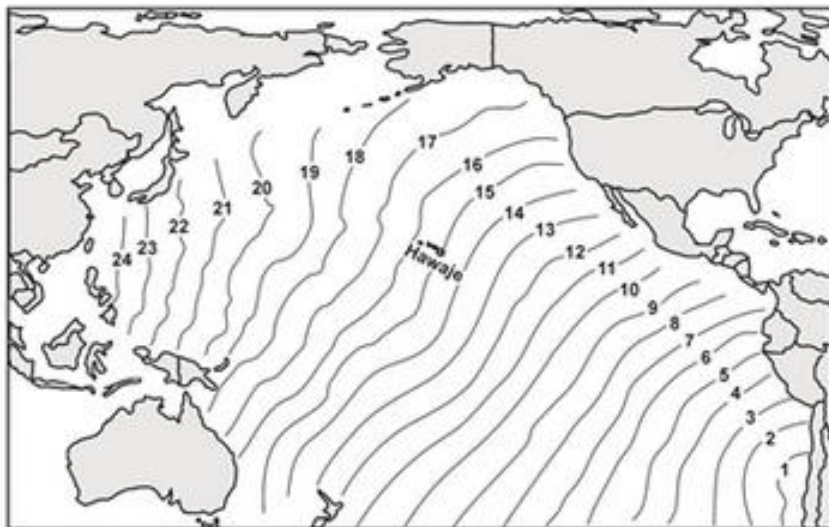
*Himalaje*

*Appalachy*

Przyczyna fałdowań według tektoniki płyt litosfery.	Nazwa pasma górskiego położonego na obszarze fałdowań alpejskich.
Podsuwanie się płyty oceanicznej pod kontynentalną.	
Kolizja płyt kontynentalnych.	

**Zadanie 23.** (0-2 pkt.)

Na rysunku przedstawiono rozprzestrzenianie się fali tsunami na Oceanie Spokojnym. Liczby oznaczają upływ czasu w godzinach od momentu zaistnienia przyczyny wywołującej falę tsunami.



Na podstawie: M. Graniczny, W. Mizerski, *Katastrofy przyrodnicze*, Warszawa 2007.

1. Wskaż dwa obszary, do których fala tsunami dotarła w tym samym czasie.

Wyspy Japonii.	<b>A.</b>
Ameryka Środkowa.	<b>B.</b>
Północno-wschodnie wybrzeże Australii.	<b>C.</b>
Południowe wybrzeże Alaski.	<b>D.</b>

2. Zaznacz przyczynę fali tsunami, której rozprzestrzenianie się przedstawiono na rysunku.

Wybuch wulkanu na Hawajach.	<b>A.</b>
Trzęsienie ziemi na zachodnim wybrzeżu Chile.	<b>B.</b>
Trzęsienie ziemi w strefie subdukcji u wybrzeży Azji.	<b>C.</b>
Cyklon tropikalny u wybrzeży Ameryki Południowej.	<b>D.</b>

**Zadanie 24.** (0-3 pkt.)

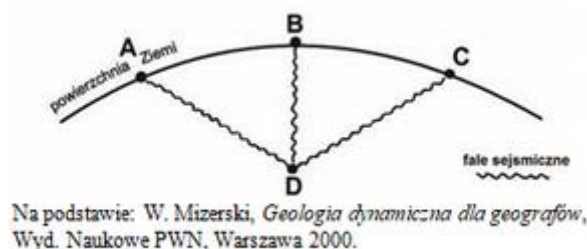
Uzupełnij tabelę wpisując obok nazwy każdej z wymienionych formacji roślinnych literę, którą oznaczono typowe dla niej rośliny.

- A. Świerk, modrzew.  
 B. Baobab, akacja,  
 C. Kakaowiec, liana,  
 D. Brzoza karłowata,  
 Chrobotek reniferowy.  
 E. Pinia, oleander.  
 F. Dąb, jesion.

<b>Formacja roślinna</b>	<b>Typowe rośliny</b>
Tundra	
Tajga	
Lasy liściaste strefy umiarkowanej	
Sawanna	
Wilgotne lasy równikowe	

**Zadanie 25.** (0-3 pkt)

Na rysunku literami oznaczono położenie wybranych punktów na powierzchni Ziemi i w jej wnętrzu, wśród których znajduje się epicentrum i hipocentrum trzęsienia ziemi.



Wskazując literę, zaznacz poprawne dokończenie zdań.

1.	Na rysunku położenie:	epicentrum trzęsienia ziemi oznaczono literą	A.
			B.
			C.
			D.
		hipocentrum trzęsienia ziemi oznaczono literą	A.
			B.
			C.
			D.
2.	Wstrząs sejsmiczny może powstać jako bezpośredni skutek:	A.	tsunami.
		B.	długotrwałych susz.
		C.	huraganu lub tornada.
		D.	zapadnięcia się stropu jaskini.

**Zadanie 26.** (0-2 pkt.)

Rzeczywista powierzchnia Czarnego Stawu Gąsienicowego w Tatrach wynosi 17,94 ha. Jaką powierzchnię (w  $\text{cm}^2$ ) na mapie wykonanej w skali 1 : 25 000 zajmie Czarny Staw Gąsienicowy? Wynik podaj do dwóch miejsc po przecinku.

.....

.....

.....

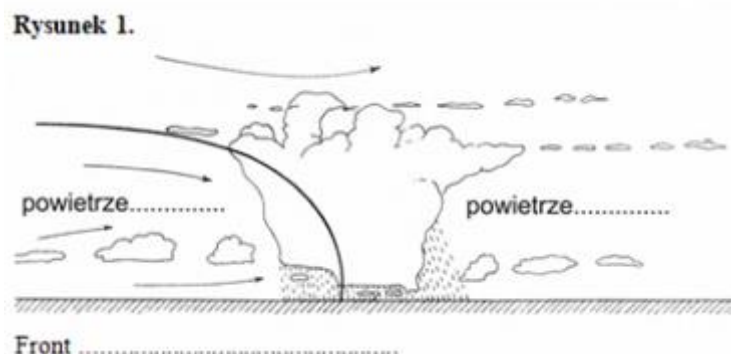
.....

.....

.....

**Zadanie 27.** (0-2 pkt.)

Na rysunku oznaczonym numerem 1. przedstawiono przekrój przez front atmosferyczny. Opisz rysunek wpisując odpowiednią nazwę frontu (ciepły lub chłodny) oraz właściwą cechę powietrza (ciepłe lub zimne).

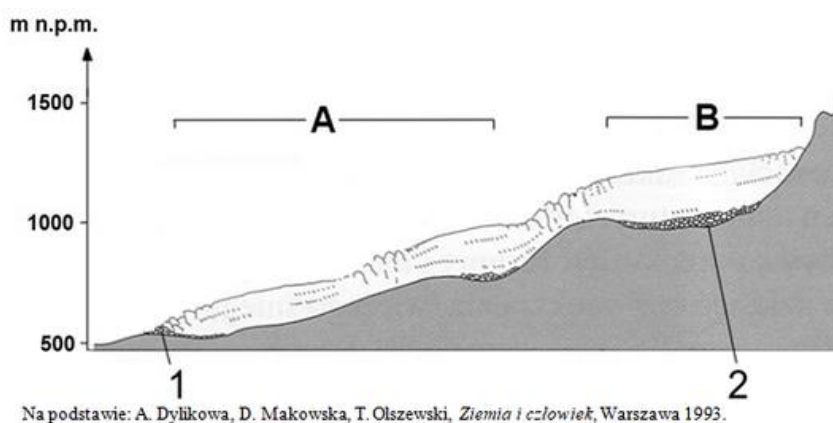


Zaznacz literę, którą oznaczono cechy opadu atmosferycznego występującego podczas przejścia frontu przedstawionego na rysunku oznaczonym numerem 1.

- A. Ciągły, mżawka.
- B. Przelotny, mżawka.
- C. Długotrwały, obfity.
- D. Krótkotrwały, intensywny.

**Zadanie 28.** (0-2 pkt.)

Na rysunku przedstawiono przekrój podłużny lodowca górskiego.



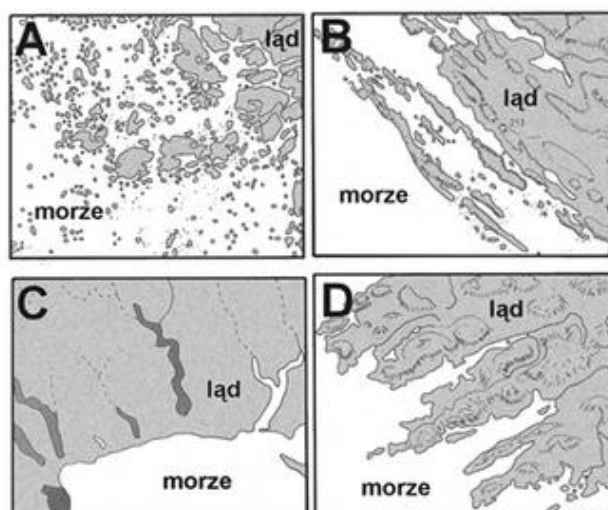
Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz **P**, jeśli informacja jest prawdziwa, lub **F** – jeśli jest fałszywa.

Zasięg pola firnowego oznaczono na rysunku literą B.	<b>P</b>	<b>F</b>
Morenę czołową oznaczono na rysunku numerem 2.	<b>P</b>	<b>F</b>
Granica wiecznego śniegu znajduje się na wysokości 1500 m n.p.m.	<b>P</b>	<b>F</b>



**Zadanie 29.** (0-3 pkt.)

Na rysunkach A, B, C, D przedstawiono cztery wybrane typy genetyczne wybrzeży.



Na podstawie: J. Wójcik, *Geografia 1. Ziemia*, Warszawa 2007.

Na mapie numerami od **1** do **3** oznaczono obszary występowania wybranych typów genetycznych wybrzeży w Europie.



Na podstawie: *Atlas świata dla szkół ponadgimnazjalnych*, Warszawa 2013.

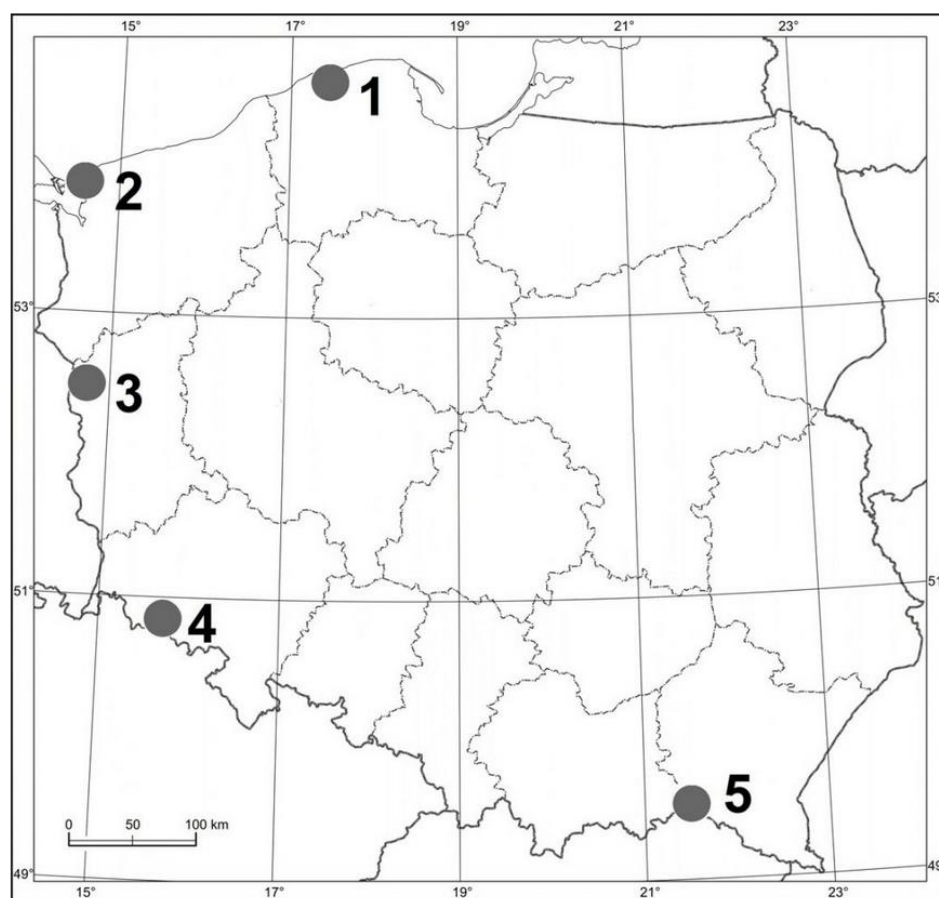
Uzupełnij tabelę wykorzystując podane typy wybrzeży:

*dalmatyńskie, lagunowe, szkiełowe.*

Opis powstania typu wybrzeża	Nazwa typu wybrzeża	Rysunek (wpisz literę)	Położenie na mapie (wpisz numer)
Powstaje w wyniku zalania przez morze obszaru polodowcowego z licznymi pagórkami.			
Powstaje w wyniku zalania przez morze grzbietów górskich o przebiegu równoległym do linii brzegowej.			

**Zadanie 30.** (0-3 pkt.)

Na mapie przedstawiono rozmieszczenie wybranych parków narodowych w Polsce.



Na podstawie: Atlas geograficzny Polski, Warszawa 2003.

W tabeli podano nazwy wybranych parków narodowych.

a) Uzupełnij tabelę nazwą województwa, na terenie którego dany park narodowy się znajduje, oraz wpisz numer oznaczający położenie parku na mapie.

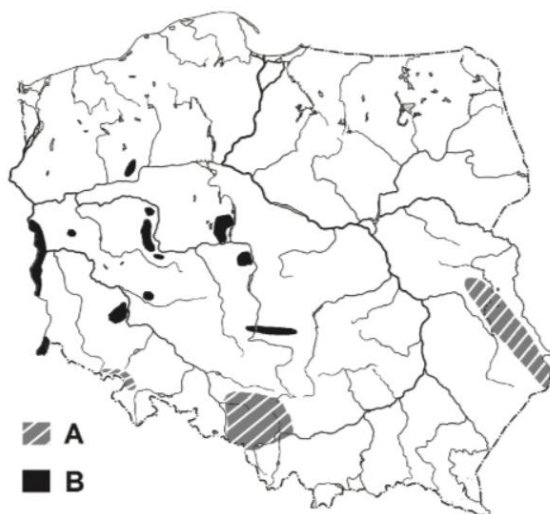
b) Dobierz spośród podanych po jednym z walorów przyrodniczych, charakterystycznych dla danego parku narodowego. Wpisz do tabeli właściwą literę.

A. *ruchome wydmy*      B. *kotły polodowcowe*      C. *brzeg klifowy*      D. *połoniny*

Nazwa Parku Narodowego	Nazwa województwa	Położenie Parku na mapie (wpisz numer)	Waler przyrodniczy (wpisz literę)
Karkonoski PN			
Woliński PN			

**Zadanie 31.** (0-2 pkt)

Na mapie zaznaczono główne obszary występowania wybranych surowców energetycznych w Polsce.



Na podstawie: *Atlas geograficzny Polski*, Warszawa 2007.

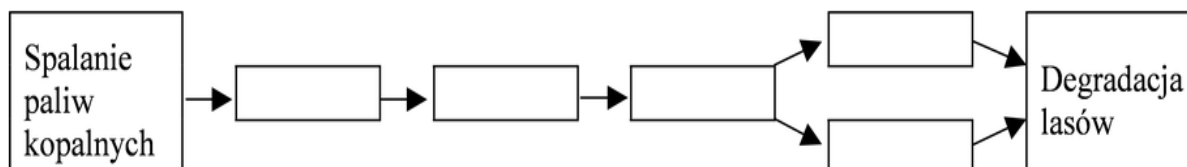
1. Podaj nazwę surowca energetycznego, którego główne obszary występowania na mapie oznaczono w legendzie literą A. - .....
2. Wymień dwa przykłady przeobrażeń środowiska przyrodniczego obszarów intensywnej eksploatacji surowca energetycznego, któremu odpowiada na mapie litera B.

.....  
.....

**Zadanie 32.** (0-2 pkt.)

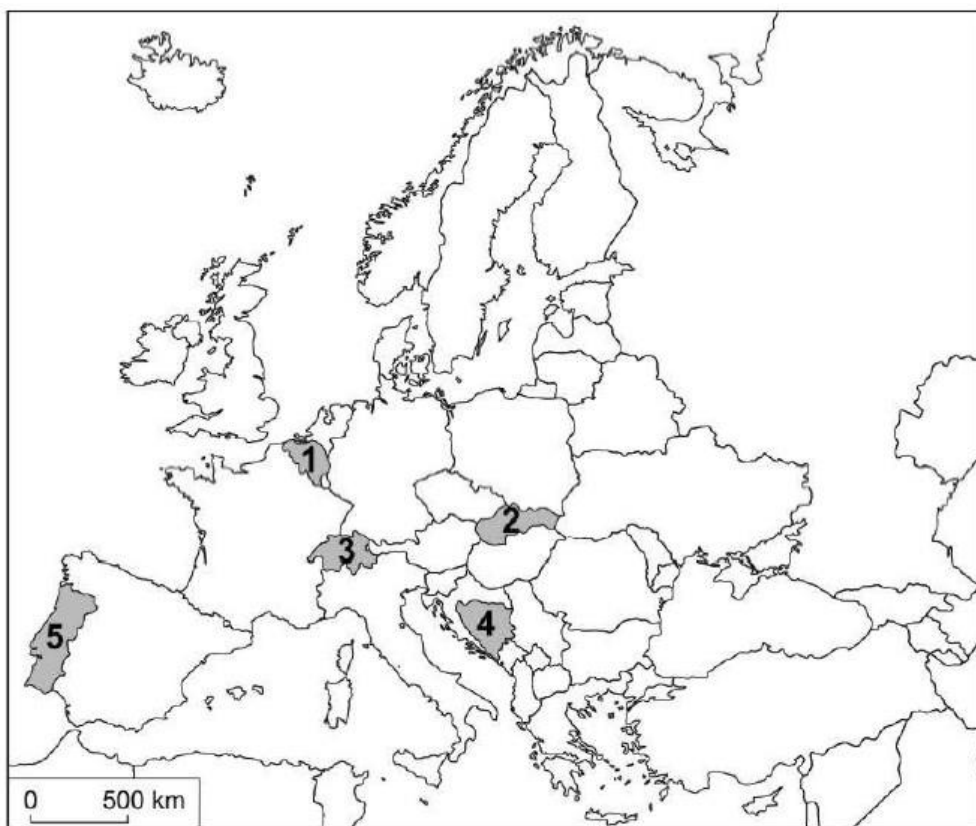
Uzupełnij ciąg przyczynowo-skutkowy, przedstawiający degradację lasów, wpisując w odpowiednie pola litery od A do E.

- A. Powstawanie kwaśnych opadów.
- B. Emisja tlenków siarki i azotu.
- C. Zakwaszenie gleb.
- D. Uszkodzenie liści, igieł drzew.
- E. Powstawanie w atmosferze kwasu siarkowego, siarkawego, azotowego.



**Zadanie 33.** (0-3 pkt.)

Na mapie numerami 1.–5. oznaczono wybrane państwa.



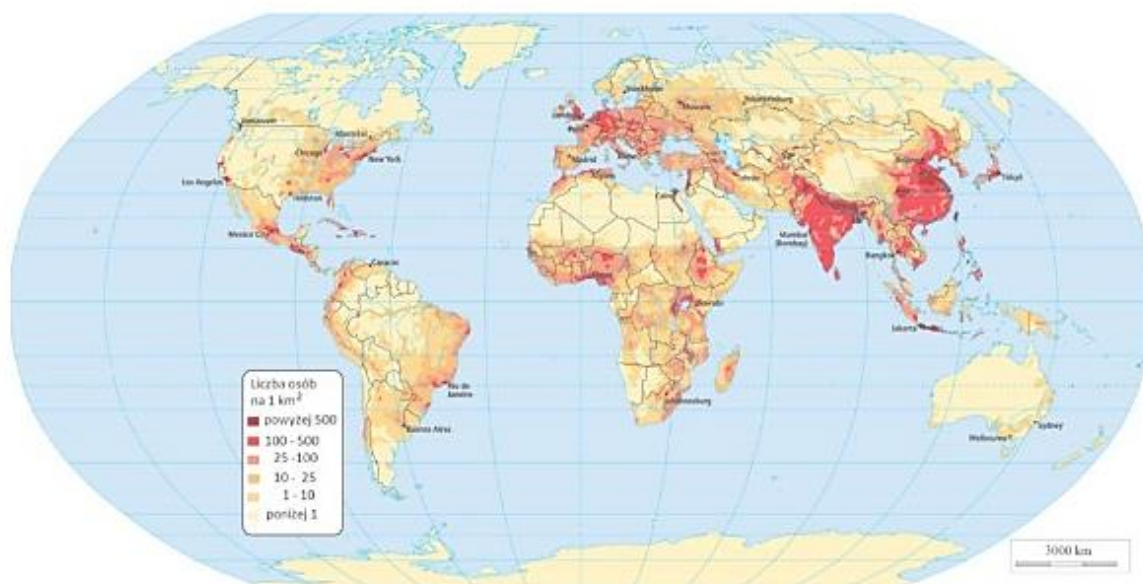
Na podstawie: *Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych*, Warszawa 2013, s. 66.

Niektóre państwa w Europie charakteryzują się zróżnicowaną strukturą etniczną i narodowościową. Wpisz do tabeli nazwy opisywanych państw i litery, którymi oznaczono ich położenie na mapie.

Opis regionu		Nazwa regionu	Oznaczenie liczbowe na mapie
A.	Państwo federacyjne, którego społeczeństwo składa się z trzech grup etnicznych. Każda z tych grup wyznaje odrębną religię lub wyznanie.		
B.	Państwo federacyjne, które zamieszkuje jeden naród. Mimo to, ludność posługuje się czterema językami, mającymi status języków urzędowych.		
C.	Państwo federacyjne, którego społeczeństwo składa się z dwóch głównych grup etnicznych. Języki, którymi posługuje się ludność należąca do tych grup, są dwoma spośród trzech języków urzędowych w tym państwie.		

**Zadanie 34.** (0-2 pkt.)

Na mapie przedstawiono zróżnicowanie gęstości zaludnienia na Ziemi.



Na podstawie: <http://galleryhip.com/population-of-the-world.html> [dostęp: 20.11.2014].

Oceń prawdziwość podanych informacji.

Wybrzeża mórz i oceanów są gęściej zaludnione niż obszary położone wewnątrz kontynentów.	<b>P</b>	<b>F</b>
Andy mają mniejszą gęstość zaludnienia niż Nizina Amazonki.	<b>P</b>	<b>F</b>
Duża gęstość zaludnienia występuje na Nizinie Gangesu i Nizinie Mandżurskiej.	<b>P</b>	<b>F</b>

**Zadanie 35.** (0-2 pkt)

Przyporządkuj wymienionym krajom (A-B), po dwie charakterystyczne dla nich cechy gospodarki rolnej (1-5).

**A.** Korea Północna, Chiny, Wietnam, Filipiny: ....., .....

**B.** Francja, Niemcy, Holandia, Dania: ....., .....

**Cechy gospodarki rolnej:**

1. dominacja produkcji roślinnej w ogólnej produkcji rolnej,
2. typ rolnictwa intensywnego o wysokiej towarowości,
3. typ rolnictwa intensywnego opartego na dużych nakładach pracy rolników,
4. subwencjonowanie rolnictwa,
5. typ rolnictwa ekstensywnego, wysoko zmechanizowanego.